

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/278/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113203691
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2113203691.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a členov senátu: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Martin Holíč, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č.k. 19C/61/2013-37 zo dňa 25.03.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody vo výške 175,- Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 719,16 Eur majúcej vzniknúť žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „exekučný súd“), pretože tento nerozhodol o žiadosti o zmenu exekútora v zákonnej lehote. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie prvostupňový súd právne odôvodnil aplikáciou ust. § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4 a 5, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 41 ods. 2 písm. d) a § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z.z. (ďalej len „Exekučný poriadok“). Vecne rozsudok odôvodnil tým, že rámci skutkového stavu v prejednávanej veci bolo zistené, že žalobca podal dňa 22.03.2006 návrh súdному exekútorovi Ing. Bc. Karolovi Nagyovi návrh na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného/žalobcu proti povinnému N. R., bytom U. XXX, C., pre vymoženie pohľadávky 12.840,- Sk s príslušenstvom. Dňa 28.03.2006 bola Okresnému súdu Senica doručená žiadosť o udelenie o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd Senica poveril dňa 31.03.2006 vykonaním exekúcie súdneho exekútora Ing. Bc. Karol Nagy, so sídlom exekútorského úradu Mierové nám. 4, Galanta (poverenie číslo 5205 021212*). Dňa 29.05.2009 bola súdu doručená žiadosť oprávneného o informáciu o stave konania. Dňa 11.01.2010 oznámil Okresný súd Senica oprávnenému, že neeviduje žiadosť o zmenu exekútora. Dňa 08.06.2010 došlo Okresnému súdu Senica odstúpenie podania z Okresného súdu Galanta (elektronické podanie oprávneného označené ako žiadosť o informáciu o stave konania - dňa 24.05.2010 doručené Okresnému súdu Galanta). Dňa 15.06.2010 bol doručený Okresnému súdu Senica návrh na zmenu exekútora zo dňa 11.06.2010. Dňa 25.08.2010 vyzval Okresný súd Senica Ing. Bc. Karola Nagya na vyčíslenie trov exekúcie a JUDr. Rudolfa Krutého na oznámenie súhlasu s návrhom na zmenu exekútora. Dňa 22.11.2010 oznámil JUDr. Rudolf Krutý dal súhlas s návrhom na zmenu exekútora. Uznesením č.k. 4Er/276/2006-34 zo dňa 01.08.2011 súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie vedenej pôvodne u súdneho exekútora Ing. Bc. Karola

Nagya a poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, ktorému sa exekučná vec postúpila na ďalšie konanie (právoplatné dňa 28.09.2011). Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody doručenu žalovanej v rozmedzí od 23.04.2012 do 25.09.2012 požiadal žalobca o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatnenej v prejednávanej veci. Žalovaná na uvedenú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody neodpovedala dôvodiac, že žalobca neposkytol v rámci predbežného prerokovania požadovanú súčinnosť, čím bol proces predbežného prerokovania fakticky zmarený. V čase rozhodovania súdu tak uplynula šesťmesačná lehota odo dňa prijatia žiadosti, preto žalobu nemohol súd považovať za predčasnú. Poukázal na znenie § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Nesprávnym úradným postupom je tak činnosť spojená s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, ak pri nej alebo v jej dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku určeného povahou a funkciou postupu. Citované ustanovenie zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorá predpokladá splnenie súčasne troch podmienok, a to nesprávny úradný postup príslušného orgánu verejnej moci, vznik škody poškodenému a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa neviaže na vydanie rozhodnutia v predpísanom konaní a s rozhodovaním buď vôbec nemusí súvisieť, alebo naopak ide o taký postup v konaní smerujúci síce k vydaniu rozhodnutia, ktorý sa však bezprostredne v obsahu rozhodnutia neodráža. Úradný postup nie je možné spravidla upraviť natoľko detailne, aby pokrýval všetky predpísané dielčie kroky, ktoré je potrebné v rámci výkonu právomoci uskutočniť. Správnosť úradného postupu musí byť hodnotená i hľadiskom účelu, ku ktorého dosiahnutiu postup orgánu verejnej moci smeruje.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania považoval súd nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica za neopodstatnený. Dňa 15.06.2010 bol Okresnému súdu Senica doručený návrh na zmenu súdneho exekútora a Okresný súd Senica dňa 01.08.2011 rozhodol v zmysle § 44 ods. 9 Exekučného poriadku o zmene exekútora. Predmetné exekučné konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené. Ohľadne prípadného prietahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. Úlohou súdu je spravodlivé rozhodnutie v celom kontexte vzájomne sa odvíjajúcich skutočností a ukladať súdu zákonodarcom lehotu je riešenie, ktoré nemôže dostatočne zohľadňovať okolnosti toho ktorého prípadu. V súdnom prípade však Exekučný poriadok v zmysle platnej právnej úpravy v čase začatia exekučného konania neurčoval lehotu na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. K rozhodnutiu o zmene exekútora sú potrebné podklady od pôvodného exekútora a bez potrebných podkladov nie je možné včas rozhodnúť. V rámci exekučného konania má súd právo preskúmať dôkazy aj bez návrhu účastníkov a po ich doručení bolo vo veci rozhodnuté. Pre rozhodnutie o zmene súdneho exekútora zákonná lehota neexistuje, a teda nemožno konštatovať, že v prejednávanej veci nebola nedodržaná lehota na vydanie rozhodnutia, keďže zákon v čase podania návrhu na súd lehotu neurčoval. Žalobca ako oprávnený v exekučnej veci v danej lehote vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora nepresadzoval zákonnými možnosťami, nijako sa skoršieho rozhodnutia nedomáhal (vychádzajúc z obsahu exekučného spisu). Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by počas tejto doby bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda. Rovnako žalobca nepreukázal, že doba od doručenia žiadosti o zmenu súdneho exekútora do rozhodnutia o zmene súdneho exekútora, viedla k strate jeho legitímnych očakávaní, že nastane zákonom predpokladaný stav a vyvolala riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky, keďže v mnohých iných exekučných veciach žalobcu ako oprávneného bola spochybnená právomoc rozhodcovského súdu, resp. materiálna vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Nepochybne o žiadosti zmenu súdneho exekútora bolo rozhodnuté. V zmysle judikatúry Ústavného súdu SR nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, nakoľko pojem zbytočné prietahy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S poukazom na konkrétne okolnosti prípadu sa postup Okresného súdu Senica nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy vzhľadom na objektívne dôvody, a to vykonanie potrebných úkonov zo strany súdu nevyhnutných pre rozhodnutie súdu o zmene súdneho

exekútora. Navyše aj po podaní návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora mal a mohol pôvodný súdny exekútor pokračovať vo vymáhaní pohľadávky od povinného, na ktorú mal poverenie v záujme zachovania kontinuity konania. V postupe Okresného súdu Senica neboli zistené žiadne pochybenia, konal riadne a bez prietáhov, a preto možno konštatovať, že sa nedopustil nesprávneho úradného postupu. Vzhľadom k uvedeným konštatovaniam je zrejmé, že absentuje prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, ktorý nesprávny úradný postup nebol v konaní preukázaný. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd návrh žalobcu považoval za neopodstatnený.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobca napriek márnemu poučeníu podľa § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal ich vznik. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ním tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Podľa názoru súdu sa žalobcovi nepodarilo vôbec preukázať, že by mu v súvislosti s postupom Okresného súdu Senica v exekučnej veci vznikla akákoľvek škoda, či ujma. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu nákladov spojených so správou a udržateľnosťou pohľadávky bez toho, aby ich bližšie špecifikoval (napr. koľko zamestnancov informačného systému spravovalo pohľadávky dlžníkov, aký počet pohľadávok spravoval pomocou informačného systému, kto mu spravoval a udržiaval informačný systém a za akú odmenu, kedy a akú komunikáciu vyvíjal s pôvodným súdnym exekútorom, aké a kedy posielal urgencie exekučnému súdu), keď nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného zapríčinil povinný už tým, že nespĺnil svoj dlh a oprávnený musel prikročiť k vymáhaniu formou exekúcie. Znamená to, že vznik nákladov žalobcu ako oprávneného v exekučnom konaní na správu a udržateľnosť pohľadávky nie je v príčinnej súvislosti s postupom Okresného súdu Senica v exekučnej veci. Žalobca svoje tvrdenia o vzniku majetkovej škody v žalobe všeobecne popísané nijako nezdokladoval a určenie výšky majetkovej škody v žalobe nie je dôkazom o jej vzniku. V časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy dospel súd k záveru, že v prejednávanej veci by stačilo iba prípadné konštatovanie porušenia práva a nie sú dané dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s prihliadnutím na dôvody uvedené vyššie. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp. exekútora, s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť ešte v čase pred rozhodnutím v základnom konaní. Tieto všeobecne známe riziká sú i rizikom každého podnikateľského subjektu. Nepochybne žalobcovi musela byť všeobecne známe vzhľadom na predmet jeho podnikania (poskytovanie úverov z vlastných zdrojov), a to ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, rozhodovacia prax všeobecných súdov v danej problematike rozhodcovských rozsudkov. Preto, ak by aj žalobcovi vznikla majetková škoda a nemajetková ujma, nebola preukázaná súvislosť ich vzniku s postupom Okresného súdu Senica v exekučnej veci. V konaní žalovaná vzniesla námietku premičania, ak došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.04.2009. O takýto prípad v prejednávanej veci nešlo, nakoľko žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 15.06.2010, a o žiadosti bolo rozhodnuté dňa 01.08.2011, preto sa súd vznesenou námietkou premičania nezaoberal.

Nepreukázanie nesprávneho úradného postupu, reálne nepreukázanie vzniku škody, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, boli dôvodom na zamietnutie uplatneného nároku pre jeho nedôvodnosť. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď plne úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila a ani nepreukázala, že by jej trovy konania vznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, ktorým žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ako odvolacie dôvody uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K jednotlivým dôvodom odvolania žalobca uviedol, že namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou

obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., keď v právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd bol pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z.. Súd tak svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je nepripustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie. Súd tak znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej „O.s.p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu sa potom žiada dodať už len nasledovné:

Z obsahu spisu Okresného súdu Senica spisová značka 4Er/276/2006 súd zistil, že dňa 28.03.2006 bola Okresnému súdu Senica doručená žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného (žalobcu) proti povinnému: N. R., bytom U. XXX, C., pre vymoženie pohľadávky 12.840,- Sk s príslušenstvom. Okresný súd Senica poveril dňa 31.03.2006 vykonaním exekúcie súdneho exekútora Ing. Bc. Karol Nagy, so sídlom exekútorského úradu Mierové nám. 4, Galanta (poverenie číslo 5205 021212*). Dňa 29.05.2009 bola súdu doručená žiadosť oprávneného o informáciu o stave konania. Dňa 11.01.2010 oznámil Okresný súd Senica oprávnenému, že neeviduje žiadosť o zmenu exekútora. Dňa 08.06.2010 došlo Okresnému súdu Senica odstúpenie podania z Okresného súdu Galanta (elektronické podanie oprávneného označené ako žiadosť o informáciu o stave konania - dňa 24.05.2010 doručené Okresnému súdu Galanta). Dňa 15.06.2010 bol doručený Okresnému súdu Senica návrh na zmenu exekútora zo dňa 11.06.2010. Dňa 25.08.2010 vyzval Okresný súd Senica Ing. Bc. Karola Nagya na vyčíslenie trov exekúcie a JUDr. Rudolfa Krutého na oznámenie súhlasu s návrhom na zmenu exekútora. Dňa 22.11.2010 oznámil JUDr. Rudolf Krutý dal súhlas s návrhom na zmenu exekútora. Uznesením č.k. 4Er/276/2006-34 zo dňa 01.08.2011 súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie vedenej pôvodne u súdneho exekútora Ing. Bc. Karola Nagya a poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, ktorému sa exekučná vec postúpila na ďalšie konanie (právoplatné dňa 28.09.2011).

Predmetom konania je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody v sume 175,- Eur a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 719,16 Eur.

Keďže žalobca postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, v odvolaní nešpecifikoval a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.).

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti oprávneného na zmenu exekútora nerozhodol v zákonnej lehote 30 dní, keď rozhodnutie vydal po uplynutí 30 dní.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu podania návrhu o zmenu exekútora. Oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

V zmysle ods. 9 cit. ustanovenia súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Z uvedeného vyplýva, že v preskúmvanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu tým, že o žiadosť o zmenu exekútora súd rozhodol, tzn. po uplynutí 30-tich dní odo dňa doručenia žiadosti. Súd prvého stupňa však za čas od doručenia žiadosti do jej vybavenia nebol nečinný, ale vykonal dotazy na povereného exekútora ako aj na novonavrhnutého exekútora a vyžiadal si ich stanovisko k žiadosti oprávneného.

Pokiaľ však ide o posúdenie nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Senica v danej veci, ktoré by malo spočívať všeobecne v zbytočných prietahoch pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti súdneho exekútora o zmenu exekútora je potrebné poukázať na to, že z logiky veci vyplýva, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak o existencii prietahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prietahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobcu na prietahy, v dôsledku žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva

alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová správa k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnnej od 01.01.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarcovia možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 01.01.2013.

Ako odvolací súd už vyššie konštatoval, základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok navrhovateľa, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Tiež by bolo nadbytočným i nedôvodným vysporiadávať sa s ďalšou odvolacou argumentáciou žalobcu (sčasti i nesúladnou s argumentáciou prvostupňového súdu), ktorá je vzhľadom na vyššie uvedené už irelevantná a nespôsobilá zvrátiť výsledok konania.

S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu ako v celom rozsahu nedôvodnú, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd s použitím § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok, včítane správneho výroku o náhrade trov konania, (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého) potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ich náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.